

ברוכים הבאים

יחידת אימון 7

קפיצה למסקנות 2

קפיצה למסקנות

לעיתים קרובות אנחנו מסיקים מסקנות מבלי לדעת את האמת המלאה

סיבות/יתרונות: ???

חסרונות: ???

קפיצה למסקנות

לעיתים קרובות אנחנו מסיקים מסקנות מבלי לדעת את האמת המלאה

◀ סיבות/יתרונות: חסכון בזמן, נותן הרגשת ביטחון, נראה החלטי ומוכשר בעייני אחרים ("החלטה שגויה עדיפה על אי החלטה")

◀ חסרונות: ???

קפיצה למסקנות

לעיתים קרובות אנחנו מסיקים מסקנות מבלי לדעת את האמת המלאה

◀ סיבות/יתרונות: חסכון בזמן, נותן הרגשת ביטחון, נראה החלטי ומוכשר בעייני אחרים ("החלטה שגויה עדיפה על אי החלטה")

◀ חסרונות: סיכון בקבלת החלטה שגויה או מסוכנת

קפיצה למסקנות

באילו מצבים אנחנו מסיקים מסקנות מבלי לדעת את האמת כולה?

דוגמה	מתי?
???	...כשיש לנו גישה מוגבלת למידע.
???	...כאשר יש לנו נסיון קודם אשר ממנו אנו מכלילים.
???	...כשהחלטה לא ממש משנה.

קפיצה למסקנות

באילו מצבים אנחנו מסיקים מסקנות מבלי לדעת את האמת כולה?

דוגמה	מתי?
ראיון עבודה: אפשרות מוגבלת להכיר מראש את מקום העבודה ואת העמיתים החדשים.	...כשיש לנו גישה מוגבלת למידע.
???	...כאשר יש לנו נסיון קודם אשר ממנו אנו מכלילים.
???	...כשהחלטה לא ממש משנה.

קפיצה למסקנות

באילו מצבים אנחנו מסיקים מסקנות מבלי לדעת את האמת כולה?

דוגמה	מתי?
ראיון עבודה: אפשרות מוגבלת להכיר מראש את מקום העבודה ואת העמיתים החדשים.	...כשיש לנו גישה מוגבלת למידע.
הכללות יתר מובילות לדעות קדומות ("ראית אחד ראית את כולם")	...כאשר יש לנו נסיון קודם אשר ממנו אנו מכלילים.
???	...כשהחלטה לא ממש משנה.

קפיצה למסקנות

באילו מצבים אנחנו מסיקים מסקנות מבלי לדעת את האמת כולה?

דוגמה	מתי?
ראיון עבודה: אפשרות מוגבלת להכיר מראש את מקום העבודה ואת העמיתים החדשים.	...כשיש לנו גישה מוגבלת למידע.
הכללות יתר מובילות לדעות קדומות ("ראית אחד ראית את כולם")	...כאשר יש לנו נסיון קודם אשר ממנו אנו מכלילים.
בחירת סוג של עוגה, צבע גרביים, מה לאכול בצהריים וכד'.	...כשהחלטה לא ממש משנה.

קפיצה למסקנות "בפעולה"

תחום	דוגמה
<p data-bbox="1630 436 1908 475">התחזות/נוכלות</p> <p data-bbox="1518 879 1837 972">הקפטן של Koepenick (פול)</p>	<p data-bbox="40 436 1277 736">בשנת 1906, גנב (וו.וויגט) התחזה לגנרל בצבא ולקח פיקוד על קבוצת חיילים. העירייה של Köpenick (גרמניה) נכבשה תחת פיקודו, ראש העיר נעצר, ואוצר העיר נגנב. המתחזה, שמעולם לא שירת בצבא, נתפס כאמין רק בגלל הופעתו והתנהגותו הצבאית. הוא נתפס כעבור 10 ימים.</p>

קפיצה למסקנות "בפעולה"

- אגדה אורבנית -

מרלבורו היא בבעלות קו-קלאקס-קלאן (KKK)?

אגדה

בעד ונגד

"הוכחות"

מאז אמצע 1980
היו שמועות כי
הסימונים על
חפיסת מרלבורו
מצביעות על כך
שהקו-קלאקס-
קלאן היא הבעלים

בעד:

נגד:

???

Mar = mar = jew?

lboro = orobl =
horrible

קפיצה למסקנות "בפעולה"

- אגדה אורבנית -

מרלבורו היא בבעלות קו-קלאקס-קלאן (KKK)?

אגדה

בעד ונגד

"הוכחות"

מאז אמצע 1980
היו שמועות כי
הסימונים על
חפיסת מרלבורו
מצביעות על כך
שהקו-קלאקס-
קלאן היא הבעלים

בעד:

◀ הסימון האדום על הרקע הלבן יוצר את האות "K".
◀ היפוך של "Mar" נקרא כמו "jew" (יהודי), קריאה הפוכה של "Iboro" נשמע כמו "horrible" (נורא) = "יהודי נורא" (ראו משמאל).
◀ המוטו "veni, vidi, vici" (באתי, ראיתי, ניצחתי) היה ידוע כסיסמה של ה-KKK.

נגד:

???

Mar = mar = jew?

Iboro = orobl =
horrible

קפיצה למסקנות "בפעולה"

- אגדה אורבנית -

מרלבורו היא בבעלות קו-קלאקס-קלאן (KKK)?

אגדה

מאז אמצע 1980 היו שמועות כי הסימונים על חפיסת מרלבורו מצביעות על כך שהקו-קלאקס-קלאן היא הבעלים

בעד ונגד

בעד:

- ◀ הסימון האדום על הרקע הלבן יוצר את האות "K".
- ◀ היפוך של "Mar" נקרא כמו "jew" (יהודי), קריאה הפוכה של "Iboro" נשמע כמו "horrible" (נורא) = "יהודי נורא" (ראו משמאל).
- ◀ המוטו "veni, vidi, vici" (באתי, ראיתי, ניצחתי) היה ידוע כסיסמה של ה-KKK.

נגד:

- ◀ מרלבורו נוסדה על ידי האנגלי פיליפ מוריס; אין לו שום קשר ל-KKK.
- ◀ מרלבורו נקראת על שם הרחוב של המפעל בלונדון: רחוב מרלבורו.
- ◀ המוטו לא קשור ל-KKK.

"הוכחות"

Mar = mar = jew?

Iboro = orobl = horrible

קפיצה למסקנות "בפעולה" - אגדה אורבנית - מרלבורו היא בעלות קו-קלאקס-קלאן (KKK)?

האם מרלבורו היא בעלות הקו-קלאקס-קלאן?

לא!

כיצד נוצרה האגדה האורבנית הזו ותיאוריות קשר אחרות?

???

כיצד נוצרה האגדה האורבנית הזו ותיאוריות קשר אחרות?

- הן בדרך כלל מרגשות יותר מן המציאות!
- הן מבוססות על הצהרות שקשה לבדוק או להוכיח (למשל ש"באתי, ראיתי, ניצחתי" הוא המוטו של ה-KKK. טעות!)
- הן מסוות הסברים אלטרנטיביים (למשל, שיבוש השם "מרלבורו" יכול ליצור משמעויות שונות. לדוגמה, אפשר למצור את המילים "בור" או "רובל")
- אגדות לעיתים מבוססות על עובדות שהוצאו מהקשרן. גם המשמעויות של עובדות אלו מנופחות יתר על המידה (במבט ראשון שלושת ה-"K" האדומים מאד מרשימים אבל הם לא מוכיחים כלום!)

כיצד נוצרה האגדה האורבנית הזו ותיאוריות קשר אחרות?

◀ לאורך ההיסטוריה ישנן דוגמאות רבות בהן מיעוטים ואנשים מנוודים הואשמו לשווא בשל אסונות לא נשלטים. למשל, בימי הביניים, כשהיה יכול דל האשימו מכשפות או מיעוטים.

◀ ההסברים הפשוטים הללו הפחיתו מתח וחרדה וסיפקו אשליה של שליטה.

מדוע אנחנו עושים את זה?

- מחקרים מראים שאנשים רבים עם פסיכוזה [אבל לא כולם!] מקבלים החלטות על בסיס מידע מועט. סגנון כזה של קבלת החלטות יכול בקלות להוביל לטעויות. לכן, עדיף לקחת החלטה לאחר שנלקח בחשבון כל המידע הזמין.

מדוע אנחנו עושים את זה?

- מחקרים מראים שאנשים רבים עם פסיכוזה [אבל לא כולם!] מקבלים החלטות על בסיס מידע מועט. סגנון כזה של קבלת החלטות יכול בקלות להוביל לטעויות. לכן, עדיף לקחת החלטה לאחר שנלקח בחשבון כל המידע הזמין.
- עבור אנשים רבים עם פסיכוזה [אבל לא כולם!] תפיסת המציאות משתנה. ניתנות פרשנויות לא סבירות בעוד אנשים אחרים היו מתעלמים.

כיצד קפיצה למסקנות מקדמת פרשנות מוטעית בזמן פסיכوزה - דוגמאות

ארוע	הסברים בזמן פסיכוזה	מה קרה באמת
תאריך השחרור שלך שונה למועד מאוחר יותר.	אתה משוכנע שהרופאים הרימו ידיים.	במפתיע, התפנה מקום בדירור שרצית.
המילים "אתה לא שווה כלום" הולמות בראשך.	אתה משוכנע כי זה נגרם ע"י אנטנה סלולרית שנמצאת על הגג.	רוב האנשים חווים מפעם לפעם מחשבות שליליות כלפי עצמם.
תרפיסטית משתמשת במילה שבדיוק עמדת לומר.	התרפיסטית קוראת את מחשבותיך.	המילה הייתה מתבקשת מתוך ההקשר של השיחה.

תירגול

בִּתְרַגִּילִים הַבָּאִים יוֹצְגוּ בַּפְּנִיךָ צִוְרִים שׁוֹנִים. נִסֶּה לְזַהוֹת
אֶת הַכּוֹתֶרֶת הַנִּכּוֹנָה עֲבוּר כָּל צִוּר וְתַפְסוֹל אֶת הַלֹּא
מֵתְאִימוֹת.

תירגול

בִּתְרַגְלִים הַבָּאִים יוֹצְגוּ בַּפְּנִיךְ צִוְרִים שׁוֹנִים. נִסֶּה לְזַהוֹת
אֶת הַכּוֹתֶרֶת הַנִּכּוֹנָה עֲבוּר כָּל צִוּר וְתַפְסוּל אֶת הַלֹּא
מֵתַאִימוֹת.

דוֹן בַּעַד וְנִגְד עֲבוּר כָּל פֶּרֶשְׁנוֹת.

תירגול

בִּתְרַגְלִים הַבָּאִים יוֹצְגוּ בַּפְּנִיךָ צִוְרִים שׁוֹנִים. נִסֵּה לְזַהוֹת
אֶת הַכּוֹתֶרֶת הַנִּכּוֹנָה עֲבוּר כָּל צִוּר וְתַפְסוּל אֶת הַלֵּא
מִתְאַיְמוֹת.

דוֹן בַּעַד וְנִגְד עֲבוּר כָּל פֶּרֶשְׁנוֹת.

אַנָּה הָעֶרֶךְ גַּם אֶת מִידַת הַבֵּיטְחוֹן בְּשִׁיפוּט שֶׁלְךָ.

תירגול

- ▶ בתרגילים הבאים יוצגו בפניך ציורים שונים. נסה לזהות את הכותרת הנכונה עבור כל ציור ותפסול את הלא מתאימות.
- ▶ דון **בעד ונגד** עבור כל פרשנות.
- ▶ אנא הערך גם את מידת הביטחון בשיפוט שלך.
- ▶ תן תשומת לב מיוחדת לפרשנות שבבירור נראית לא מתאימה.

א. וידוי על ניאוף

ב. חיזור

ג. הודעה על מותו של קרוב משפחה

ד. מוכר פרחים

א. וידוי על ניאוף

ב. חיזור (Karl Zewy)

ג. הודעה על מותו של קרוב משפחה

ד. מוכר פרחים

א. הנזיר

ב. השיכור

ג. הכימאי הקורא

ד. תולעת הספרים

א. הנזיר

ב. השיכור

ג. הכימאי הקורא

(Johann Peter von Langer,
1756-1824)

ד. תולעת הספרים

- א. חדר המשרתים
- ב. החולה המדומה
- ג. המשורר העני
- ד. מקלט לחסרי בית

- א. חדר המשרתים
ב. החולה המדומה
ג. המשורר העני
(Carl Spitzweg, 1835)
ד. מקלט לחסרי בית

- א. המכשפה הרעה
- ב. הנער השמח לאיד
- ג. גנב הנעליים
- ד. התוכחה

- א. המכשפה הרעה
- ב. הנער השמח לאיד
- ג. גנב הנעליים

ד. התוכחה (Ferdinand Georg Waldmüller, 1846)

- א. הביקור
- ב. שקוע בלימודים
- ג. המשורר
- ד. הספרייה של סבא

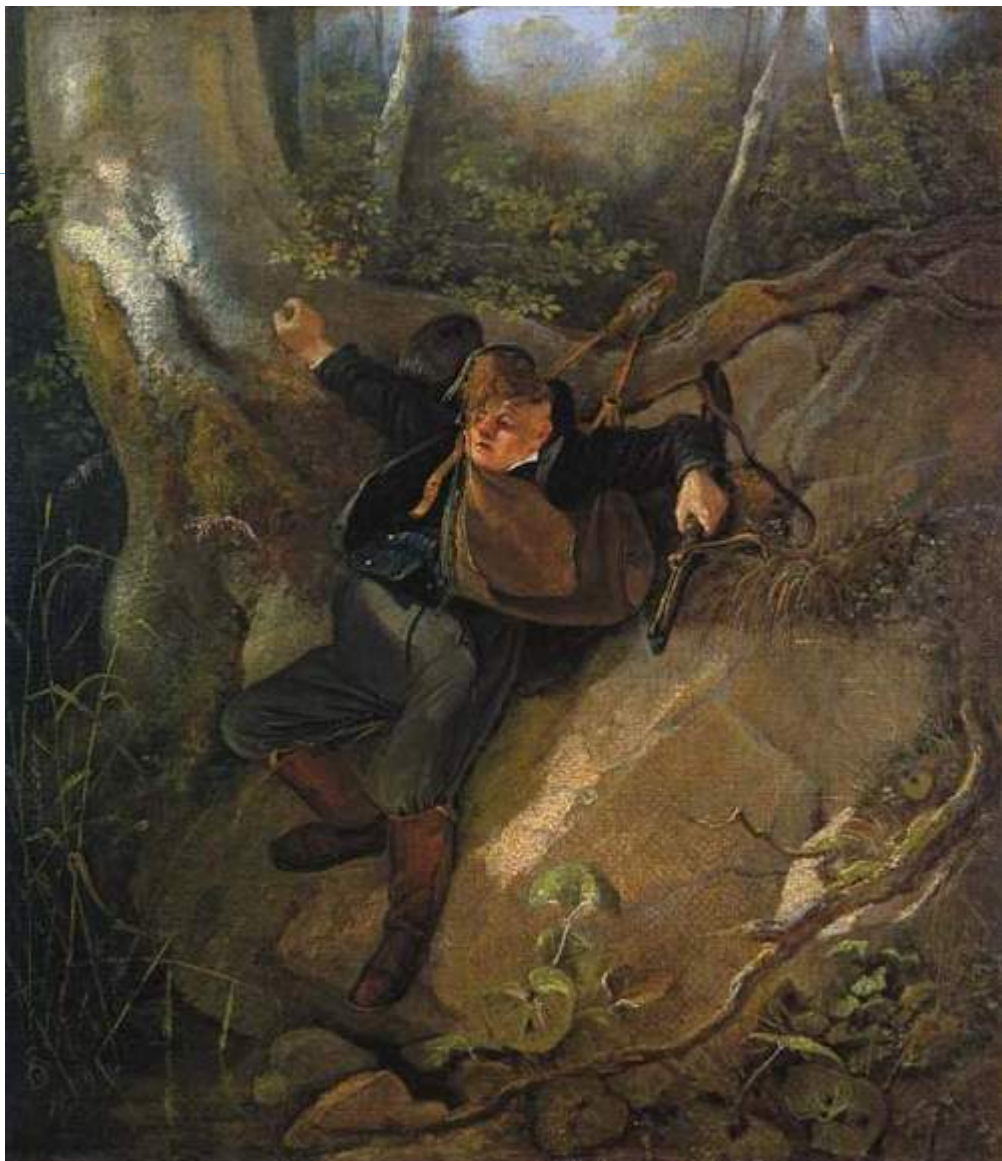

א. הביקור
(Carl Spitzweg, 1849)

ב. שקוע בלימודים

ג. המשורר

ד. הספרייה של סבא

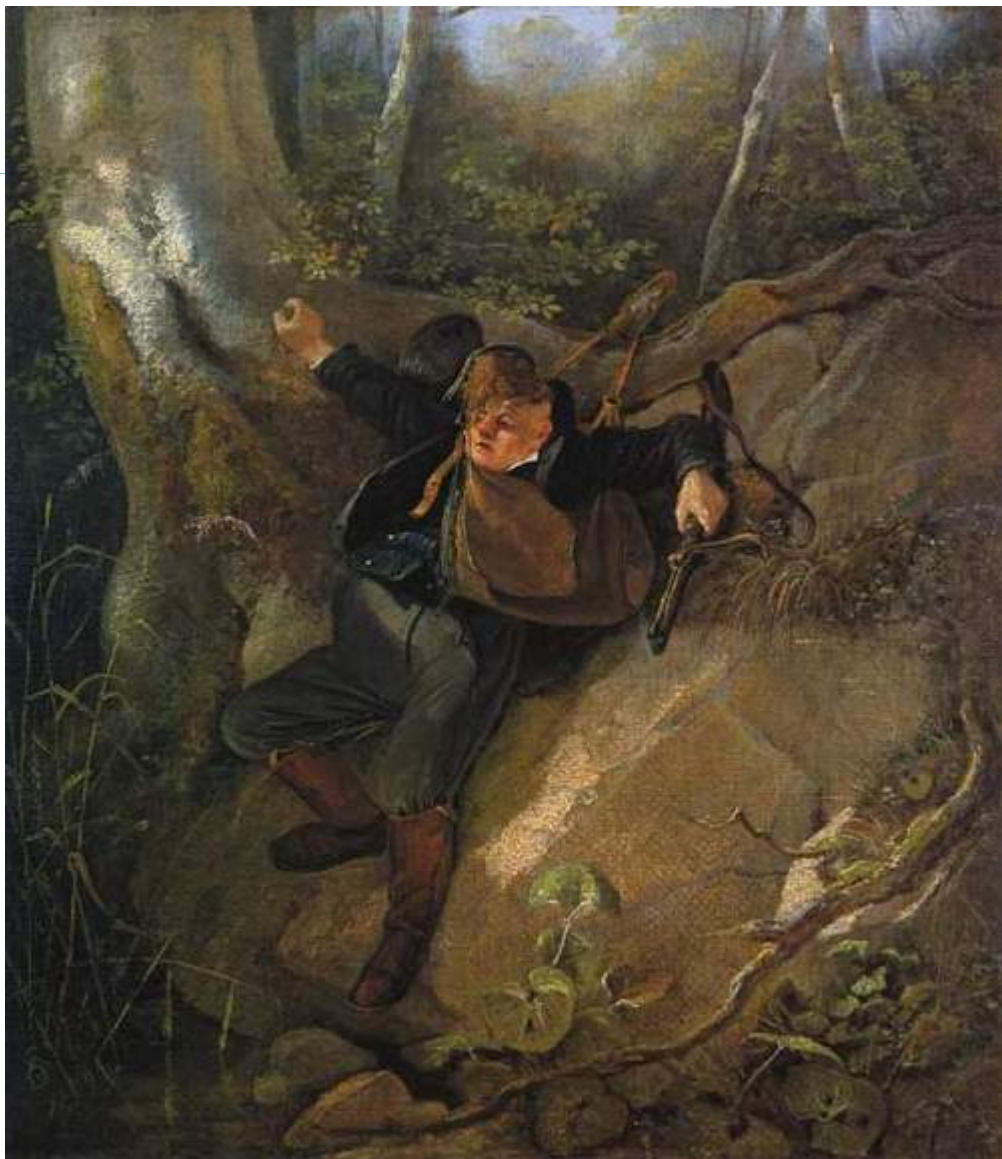

א. מתייצב מול החיה

ב. השיכור

ג. סיוט

ד. תאונת ציד

א. מתייצב מול החיה

ב. השיכור

ג. סיוט

ד. תאונת ציד

(Carl Spitzweg, 1839)

- א. ההילולה
- ב. המכתב הקוזאקי
- ג. היאבקות ידיים
- ד. לפני הקרב

א. ההילולה

ב. המכתב הקוזאקי (Ilya Jefimowitsch Repin, 1891)

ג. היאבקות ידיים

ד. לפני הקרב

א. מסיבת יומולדת לילדים

ב. הלמדן

ג. מנוחת הנווד

ד. האופטומטריסט

א. מסיבת יומולדת לילדים

ב. הלמדן

ג. מנוחת הנווד

ד. האופטומטריסט (Frederick Daniel Hardy, 1826-1911)

- א. המרעיל של סלמנקה
- ב. מוכר המים של סיביליה
- ג. מבחן יין במלגה
- ד. האלכוהוליסט של מדריד

א. המרעיל של סלמנקה

ב. מוכר המים של סיביליה

(Diego Velázquez, 1623)

ג. מבחן יין במלגה

ד. האלכוהוליסט של מדריד

- א. הפרש
- ב. טיול של יום ראשון
- ג. האלמן
- ד. המאהב המושמץ

א. הפרש

ב. טיול של יום ראשון

ג. האלמן

(Carl Spitzweg, 1844)

ד. המאהב המושמץ

- א. הפדיקור
- ב. ההתייעצות
- ג. כריתה
- ד. המעריץ

א. הפדיקור (Edgar Degas, 1873)

ב. ההתייעצות

ג. כריתה

ד. המעריץ

א. המרדף אחר העיתון

ב. חסרי הבית

ג. כניסה בלתי חוקית

ד. גנבי הפירות

א. המרדף אחר העיתון

ב. חסרי הבית

ג. כניסה בלתי חוקית

ד. גנבי הפירות (Hermann Kauffmann, 1848)

- א. הקציר
- ב. תפילת ערב
- ג. הלוויה
- ד. הסוכן

א. הקציר

ב. תפילת ערב

(Jean-Francois Millet, 1859)

ג. הלוויה

ד. הסוכן

א. ההליכה

ב. ממתינה לסירת הדיג

ג. האבלים

ד. במנוסה

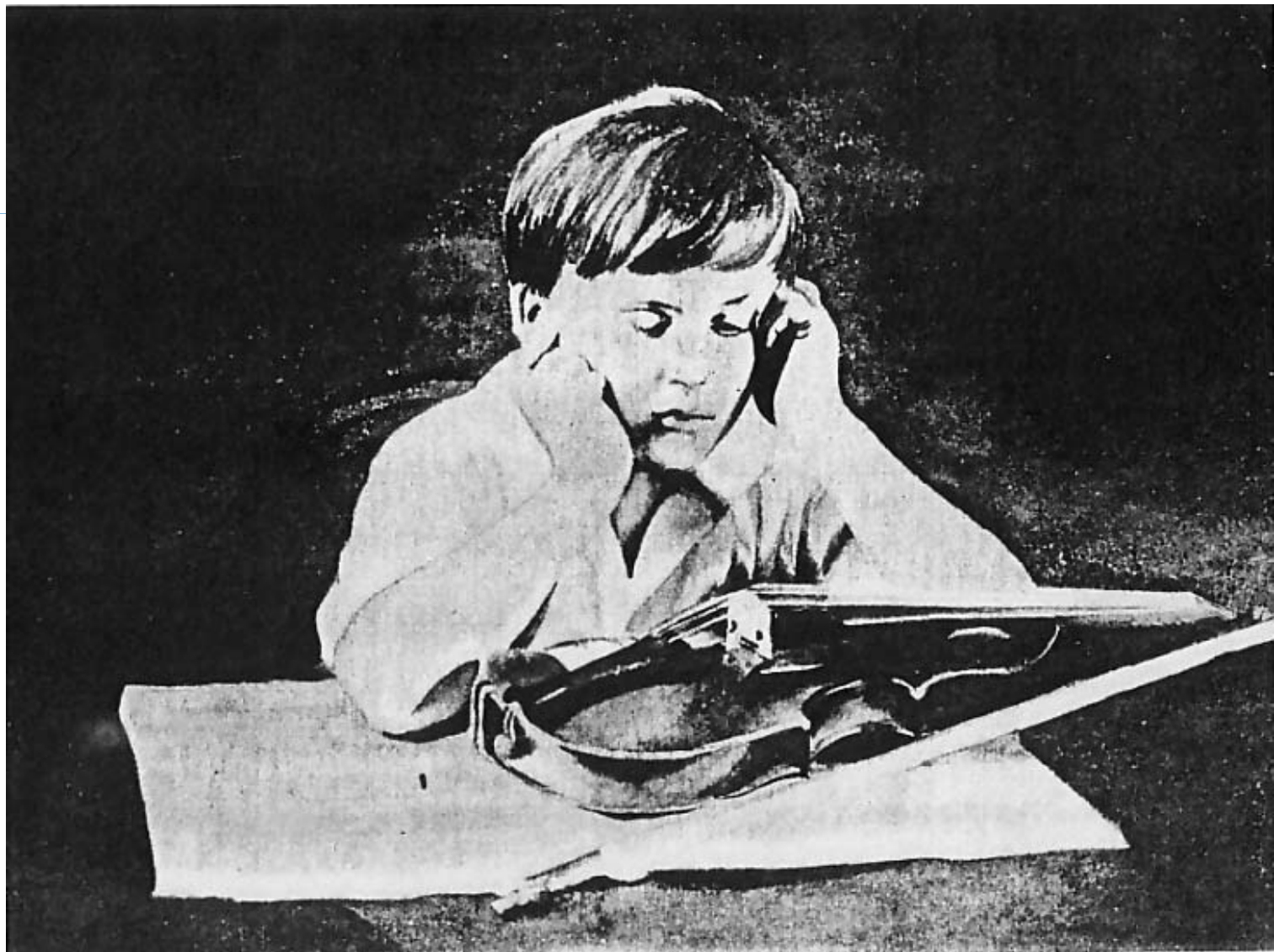
א. ההליכה

ב. ממתינה לסירת הדיג

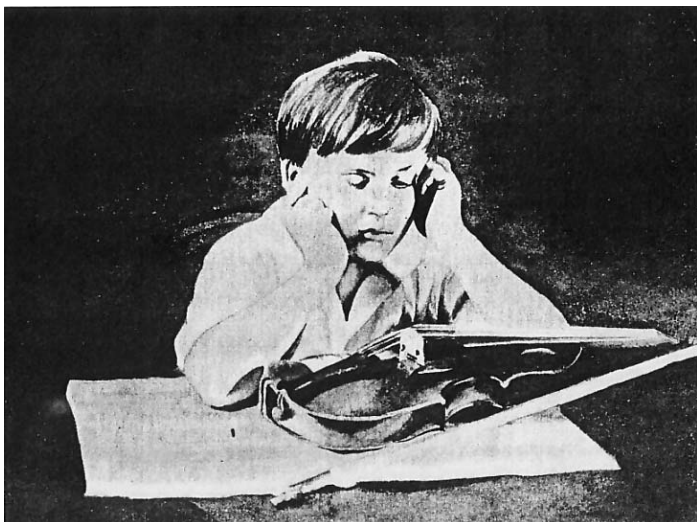
(Philip Lodewijk F. Sadée, 1837-1904)

ג. האבלים

ד. במנוסה

מה קורה כאן?

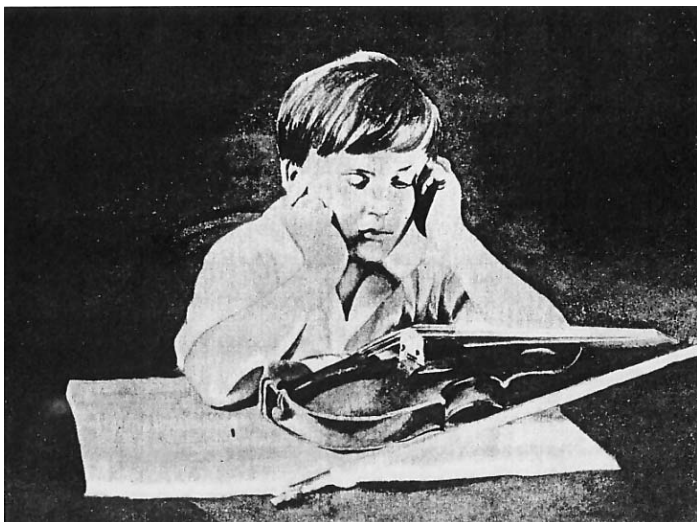

הילד שונא לנגן בכינור אבל
הוריו מכריחים אותו.

הילד העיוור מתאווה להיות
מסוגל לנגן בכינור.

הילד שבר את הכינור יקר
הערך של אביו והוא מפחד
לאמר לו.

הילד הוא מוזיקאי מחונן והוא
מתרכז לקראת הקונצרט.

הילד שונא לנגן בכינור אבל
הוריו מכריחים אותו.

הילד העיוור מתאווה להיות
מסוגל לנגן בכינור.

הילד שבר את הכינור יקר
הערך של אביו והוא מפחד
לאמר לו.

הילד הוא מוזיקאי מחונן והוא
מתרכז לקראת הקונצרט.

א. מכתב האהבה

ב. השכן המרושע

ג. שינוי מקום

ד. הטופוגרף

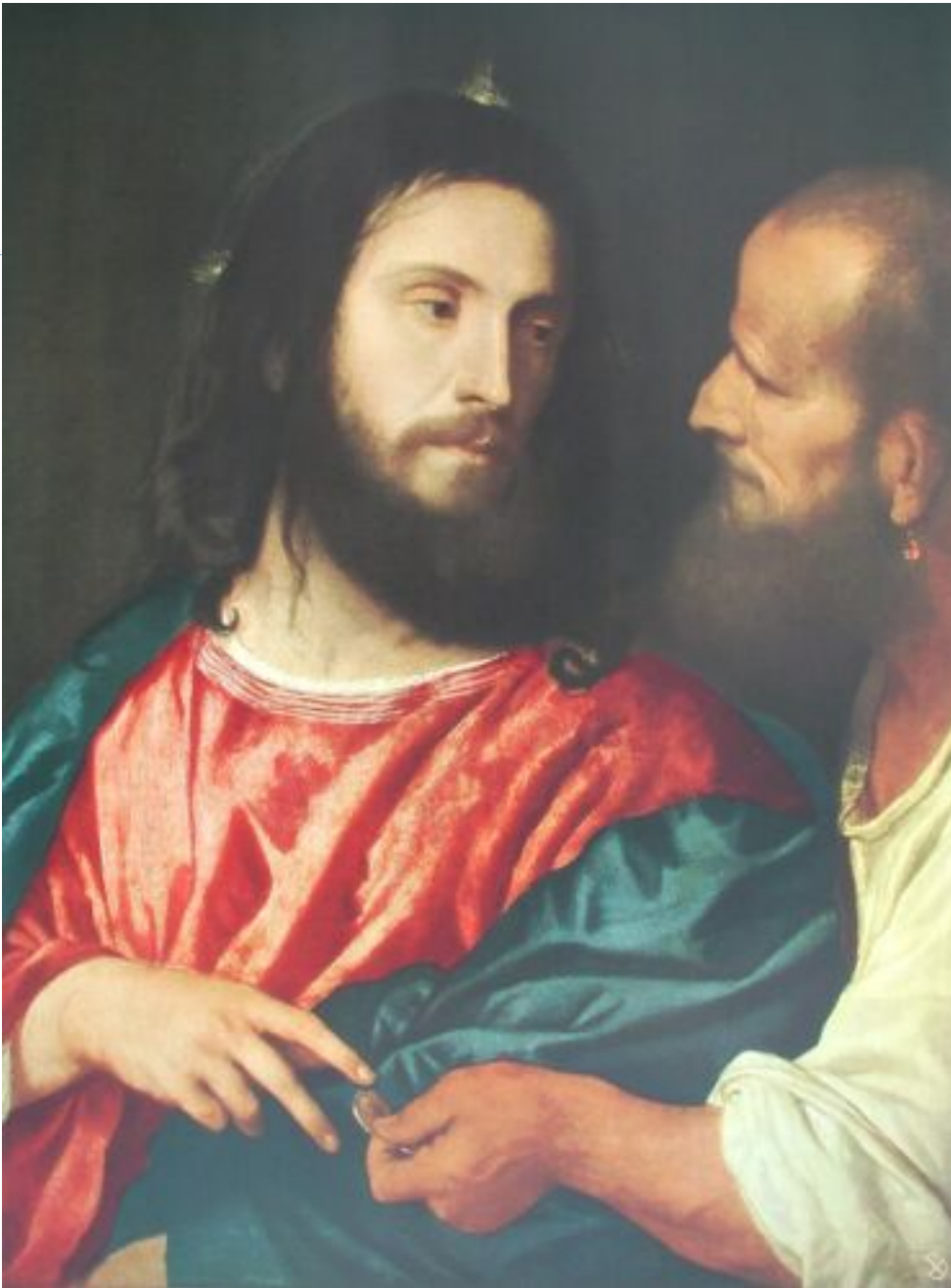

א. מכתב האהבה
(Carl Spitzweg, 1860)

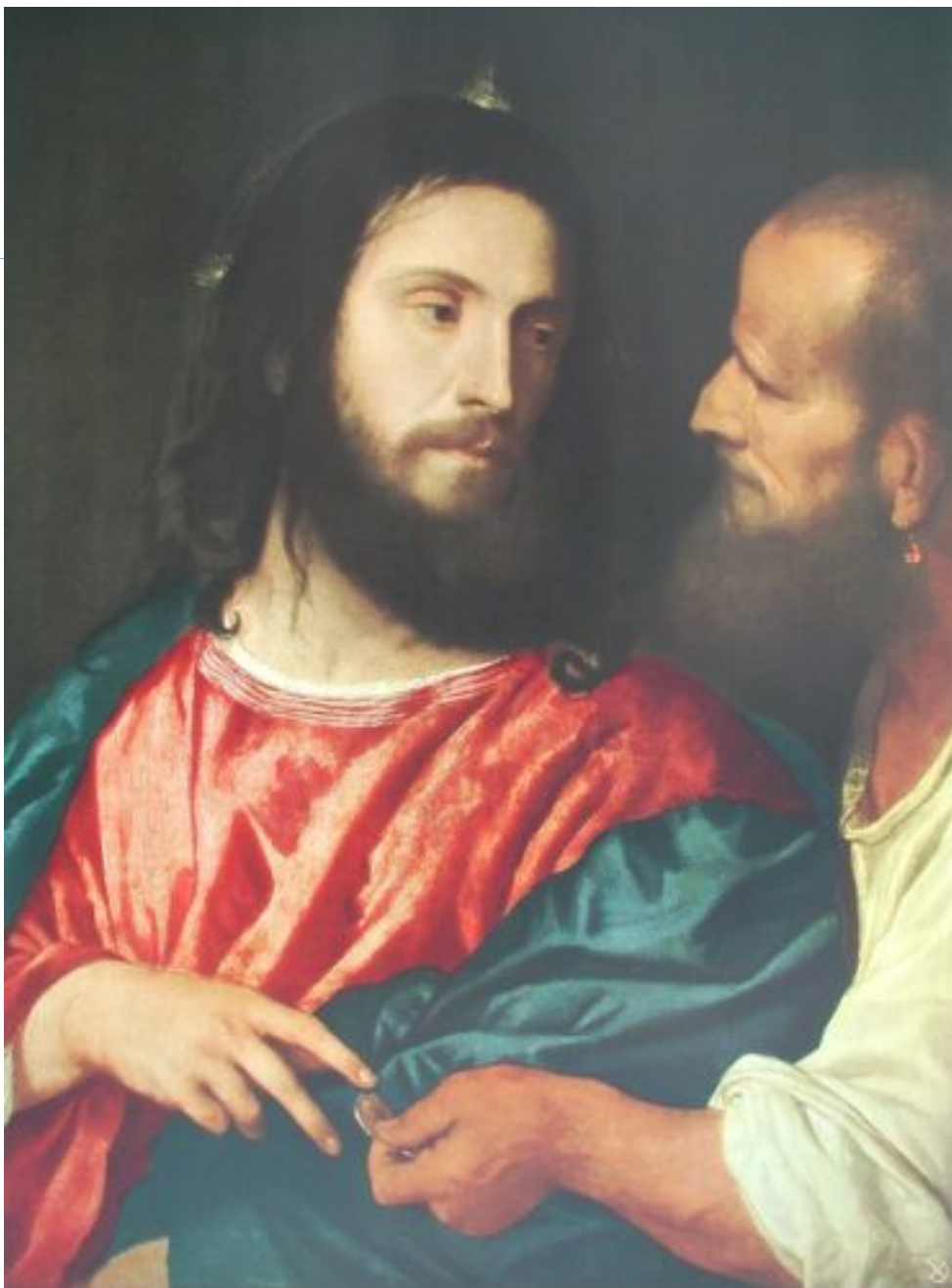
ב. השכן המרושע

ג. שינוי מקום

ד. הטופוגרף

- א. שחיתות
- ב. המשיח
- ג. מיסי אדמה
- ד. האציל והשודד

א. שחיתות

ב. המשיח

ג. מיסי אדמה (Tizian, 1524)

ד. האציל והשודד

א. השיכור האידיוט

ב. נשים רכלניות

ג. הזמנה לריקוד

ד. סעודה לוויה

א. השיכור האידיוט

ב. נשים רכלניות

ג. הזמנה לריקוד (Peter Buamgartner, 1834-1911)

ד. סעודה לוויה

- א. עדים לרצח
- ב. הדרמה
- ג. בקולנוע
- ד. הכלה הנמלטת

א. עדים לרצח

ב. הדרמה

(Daumier Honoré, 1831/32)

ג. בקולנוע

ד. הכלה הנמלטת

יחידת לימוד קפיצה למסקנות (7) יישום בחיי היום-יום

מטרות לימוד:

כאשר שיפוט הוא חשוב ורציני, עדיף להמנע ממסקנות חפוזות
וכדאי לקחת בחשבון כל אינפורמציה רלוונטית ("עדיף ללכת על
בטוח מאשר להצטער")

יחידת לימוד קפיצה למסקנות (7) יישום בחיי היום-יום

מטרות לימוד:

- כאשר שיפוט הוא חשוב ורציני, עדיף להמנע ממסקנות חפוזות וכדאי לקחת בחשבון כל אינפורמציה רלוונטית ("עדיף ללכת על בטוח מאשר להצטער")
- דוגמה: האיש ממלמל. *האם הוא שיכור?*
- התבוננות קרובה יותר: האם האיש מגיע מבר או מריח מאלכוהול? *ייתכן והאיש סובל מהפרעה בדיבור לאחר שבץ, או ליקוי בדיבור.*

יחידת לימוד קפיצה למסקנות (7) יישום בחיי היום-יום

מטרות לימוד:

- כאשר שיפוט הוא חשוב ורציני, עדיף להמנע ממסקנות חפוזות וכדאי לקחת בחשבון כל אינפורמציה רלוונטית ("עדיף ללכת על בטוח מאשר להצטער")
- דוגמה: האיש ממלמל. *האם הוא שיכור?*
- התבוננות קרובה יותר: האם האיש מגיע מבר או מריח מאלכוהול? *ייתכן והאיש סובל מהפרעה בדיבור לאחר שבץ, או ליקוי בדיבור.*
- זכור כי מסקנות חפוזות מגבירות את הסבירות לטעות.
- בארועים פחות חשובים אנו יכולים לעשות החלטה חפוזת (למשל: איזה מותג יגורט לבחור, סוג של עוגה).

יחידת לימוד קפיצה למסקנות (7) יישום בחיי היום-יום

מטרות לימוד:

- כאשר שיפוט הוא חשוב ורציני, עדיף להמנע ממסקנות חפוזות וכדאי לקחת בחשבון כל אינפורמציה רלוונטית ("עדיף ללכת על בטוח מאשר להצטער")
- דוגמה: האיש ממלמל. *האם הוא שיכור?*
- התבוננות קרובה יותר: האם האיש מגיע מבר או מריח מאלכוהול? *ייתכן והאיש סובל מהפרעה בדיבור לאחר שבץ, או ליקוי בדיבור.*
- זכור כי מסקנות חפוזות מגבירות את הסבירות לטעות.
- בארועים פחות חשובים אנו יכולים לעשות החלטה חפוזת (למשל: איזה מותג יוגורט לבחור, סוג של עוגה).
- לטעות זה אנושי. תהיה מוכן לאפשרות שעשית טעות.

יחידת לימוד קפיצה למסקנות (7) מה לזה ולפסיכوزה?

אנשים רבים בעלי פסיכوزה [אך לא כולם!] נוטים לקפוץ למסקנות ולגבש דעות קיצוניות. סגנון כזה של הנמקה יכול להיות מוגבר כשמישהו נמצא תחת לחץ ורוצה "לשחרר קיטור".

יחידת לימוד קפיצה למסקנות (7) מה לזה ולפסיכوزה?

אנשים רבים בעלי פסיכוזה [אך לא כולם!] נוטים לקפוץ למסקנות ולגבש דעות קיצוניות. סגנון כזה של הנמקה יכול להיות מוגבר כשמישהו נמצא תחת לחץ ורוצה "לשחרר קיטור".

דוגמה אמיתית: אלטון רוצה לנסוע לאוניברסיטה עם המכונית שלו אבל לא יכול למצוא את המפתחות. הוא חושב שהשוער גנב את המפתחות שלו כדי למנוע ממנו נסיעה לקמפוס.

רקע: הוא משוכנע שאנשים באוניברסיטה רוצים לגרש אותו.
אבל! מדוע שהשוער יהיה מעוניין לגרש אותו מהאוניברסיטה?; איך הגיעו לידין מפתחות המכונית?

יחידת לימוד קפיצה למסקנות (7) מה לזה ולפסיכوزה?

אנשים רבים בעלי פסיכوزה [אך לא כולם!] נוטים לקפוץ למסקנות ולגבש דעות קיצוניות. סגנון כזה של הנמקה יכול להיות מוגבר כשמישהו נמצא תחת לחץ ורוצה "לשחרר קיטור".

דוגמה אמיתית: אלטון רוצה לנסוע לאוניברסיטה עם המכונית שלו אבל לא יכול למצוא את המפתחות. הוא חושב שהשוער גנב את המפתחות שלו כדי למנוע ממנו נסיעה לקמפוס.

רקע: הוא משוכנע שאנשים באוניברסיטה רוצים לגרש אותו.

אבל! מדוע שהשוער יהיה מעוניין לגרש אותו מהאוניברסיטה?; איך הגיעו לידי מפתחות המכונית?

לפני שתאשים מישהו בהאשמות חמורות, עליך לאסוף מידע ממקורות רבים ככל האפשר ולדון במגוון אפשרויות ודעות עם אנשים שאתה סומך עליהם.

תודה על תשומת הלב!

Pictures used in this module are reproduced with indirect (creative commons license) or direct permission of the artists listed below, for which we would like to express our gratitude! A full list can be obtained via www.uke.de/mkt. If we have involuntarily breached copyright, please accept our apologies. In this case, we kindly ask creators for their permission to use their work under the "fair use" policy.

Die in diesem Modul verwendeten Bilder wurden mit der indirekten (creative commons Lizenz) oder direkten Zustimmung der untenstehenden Künstler reproduziert, wofür wir uns herzlich bedanken möchten! Eine vollständige Liste ist hinterlegt auf www.uke.de/mkt. Sollten wir unbeabsichtigt gegen das Urheberrecht verstoßen haben, so bitten wir dies vielmals zu entschuldigen und bitten nachträglich um die Verwendungserlaubnis.

Name Photographer/Artist Name Fotograf/Künstler/	Source/ Quelle	Picture Name/ Name des Bildes	CC = used with corresponding creative commons license; PP = used with personal permission of artist CC = genutzt unter creative commons Lizenz, PP = verwendet mit persönlicher Zustimmung des Künstlers	Description/Kurzbeschreibung
Gertrud K.	flickr	Der Hauptmann von Köpenick	CC	The captain of Koepenick/Hauptmann von Köpenick
miss_blackbutterfly	flickr	"One thousand Americans stop smoking every day - by dying. They say Nicotine patches are great. Stick one over each eye and you can't find your cigarettes."	CC	Marlboro cigarette boxes/Marlboro Zigaretenschachteln
<p>All reproduced paintings are in the public domain because their copyright has expired (all artists died more than 70years ago).</p> <p>Alle abgebildeten Kunstwerke sind gemeinfrei („public domain“), da die Schutzfrist des Urheberrechts unseres Wissens abgelaufen ist („public domain“; alle Künstler verstarben vor mindestens 70 Jahren). Alle Reproduktionen gelten ebenfalls als gemeinfrei.</p>				

Mit freundlicher Unterstützung der Janssen-Cilag GmbH*
With kind support of Janssen-Cilag

* 4000 € für die Verbesserung und Verbreitung des Trainings
4000 € for the improvement and distribution of the training